

Bilag 6.**DE SAMVIRKENDE DANSKE HUSMANDSFORENINGER**

Den 5. februar 1973.

Vedrørende lovforslag nr. 146.

De samvirkende danske Husmandsforeninger skal hermed overfor folketingets landbrugsudvalg fremføre følgende bemærkninger og forslag til „Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme“.

Husmandsforeningerne finder det rigtigt med en skærpelse af landbrugspligten og at jordene skal udnyttes jordbrugsmæssigt forsvarligt. Men lovforslaget giver fortsat mulighed for nye frie jorder. Der bør efter husmandsforeningernes opfattelse være landbrugspligt på al jord, indtil denne er overgået til anden lovmæssig anvendelse. Den i 1967 indførte regel om ophævelse af landbrugspligt på arealer under 2 ha virker for liberal, og lovforslaget ændrer ikke væsentligt herpå. Arealgrænsen nedad ved landbrugspligt bør højst være 0,5 ha.

Husmandsforeningerne anser det for nødvendigt med de skærpede regler i §§ 9-12, men den anførte vejafstand på maksimalt 15 km er for stor, idet den giver mulighed for samdrift indenfor en diameter af 30 km. Vi foreslår i stedet en grænse på 10 km i diameter eller en vejafstand på maksimalt 5 km. De nuværende frie regler og lovforslaget giver et stort misforhold ved samdrift i forhold til sammenlagte arealer, hvor afstandsreglen normalt er maksimalt 1 km. Vi skal yderligere bemærke, at frie regler om samdrift også øger efterspørgslen på landbrugsjord og dermed udøver pres på prisen på jorder i opadgående retning.

Den maksimale periode på forpagtningsforhold uden landbrugsministerens tilladelse bør være 15 år. Vi anser det for urimeligt og upraktisk med lovforslagets to forskellige grænser på henholdsvis 10 og 20 år. For ejendomme, som anses for at være udvik-

lingsegnede efter moderniseringsloven, bør der ikke være et længere åremål for bortforpagtning end for andre ejendomme.

Husmandsforeningerne finder det hensigtsmæssigt, at sammenlægning af ejendomme kan nægtes, hvis denne medfører en uhensigtsmæssig jordfordeling. En tilbudspligt eller fortrinsret for de bedre placerede ejendomme må ved de igangværende strukturændringer have høj prioritet for at undgå uheldige arronderingsforhold. Mange mindre ejendomme har mistet muligheden for at få et passende jordareal, selv om de var rigtigt placeret over for jorden, fordi kapitalstærke købere på uhensigtsmæssigt placerede ejendomme har opkøbt de udbudte ejendomme og arealer. De med medlemskabet af EF højere kornpriser gør det påkrævet med særlige foranstaltninger til sikring af tillægsjord til de mindre brug, herunder også strukturdirektivets bestemmelse om støtten til bygning af svinestalde, der forudsætter, at 35 pct. af foderet er hjemmeavlet. Hvis der med bestemmelsen i § 19 stk. 3 er underforstået en form for tilbudspligt, således at bedre placerede ejendomme har fortrinsret, findes bestemmelsen meget hensigtsmæssig.

Husmandsforeningerne har tidligere efterlyst en jordbank, som skulle virke som en slags stødpude for at få gode arronderingsforhold og en god jordfordeling. Vor opfattelse på dette spørgsmål er uændret. I øvrigt må en mere jævn eller ligelig jordbesiddelse være af samfundsmæssig interesse.

Husmandsforeningerne anerkender, at det er nødvendigt med skærpede regler for erhvervelse landbrugsejendomme, som foreslået af § 16. Men lovforslaget vil sætte uheldige skel mellem forskellige befolknings-